

Фаховий коледж Закарпатського угорського інституту ім. Ференца Ракоці II

Освітньо-професійний ступінь	<i>Фаховий молодший бакалавр</i>	Форма навчання	<i>денна</i>	Навчальний рік/семестр	<i>2025/2026 семестр: VII</i>
-------------------------------------	----------------------------------	-----------------------	--------------	-------------------------------	-------------------------------

Силабус

Назва навчальної дисципліни	МЕТОДИКА ФОРМУВАННЯ ЕЛЕМЕНТАРНИХ МАТЕМАТИЧНИХ УЯВЛЕНЬ
Циклова комісія	Дошкільна освіта
Освітня програма	Дошкільна освіта 2022
Тип дисципліни, кількість кредитів та годин (лекції/практичні/семінарські/лабораторні заняття/самостійна робота)	Тип дисципліни: обов'язкова Кількість кредитів: 4 Лекції: 30 Практичні (семінарські) заняття: 30 Лабораторні заняття: не передбачено Самостійна робота: 60 Підсумковий контроль: екзамен
Викладач(і) відповідальний(і) за викладання навчальної дисципліни (імена, прізвища, наукові ступені і звання, адреса електронної пошти викладача/ів)	Шовш Катерина Степанівна, к.п. наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист soos.katalin@kmf.org.ua консультації/ Понеділок 16:00-17:00 Classroom дисципліни: https://classroom.google.com/c/NjYzMTUyMjU5ODc1
Пререквізити навчальної дисципліни	Навчальна дисципліна Методика формування елементарних математичних уявлень обов'язковий освітній компонент ОПП підготовки фахових молодших бакалаврів фахової передвищої освіти зі спеціальності 012 Дошкільна освіта. Вивчення даної дисципліни безпосередньо спирається на такі обов'язкові навчальні компоненти: «Педагогіка (загальна, дошкільна) та основи педагогічної майстерності вихователя ЗДО», «Психологія (загальна, дитяча, педагогічна) основи психодіагностики», «Виховання дітей у грі. (Практикум з ігрової діяльності)».
Анотація дисципліни, мета, завдання та очікувані програмні результати навчальної дисципліни, загальні та фахові компетентності, основна тематика дисципліни	Мета вивчення дисципліни: сформувати професійну компетентність здобувачів фахової передвищої освіти до турботи з дошкільниками в розвитку логіко математичних уявлень, оволодіння вміннями та навичками підбору дидактичного матеріалу в процесі проведення різних форм роботи в закладах дошкільної освіти у відповідності до Базового компоненту дошкільної освіти в Україні. Основними завданнями є: <i>знати:</i> науково-теоретичні та психологічні основи методики формування елементарних математичних уявлень у дітей

	дошкільного віку; методику науково-методичної та науково-дослідницької роботи з актуальних проблем курсу; <i>уміти</i>: організувати та проводити роботу з формування елементарних математичних уявлень у різних вікових групах дошкільного навчального закладу; уміти вести роботу з батьками, вчителями шкіл; здійснювати наступність у формуванні елементарних математичних уявлень у дітей. Компетентності (за освітньо-професійною програмою «Дошкільна освіта» 2022): Інтегральна компетентність: Здатність вирішувати типові спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі дошкільної освіти з розвитку, навчання і виховання дітей раннього та дошкільного віку, що передбачає застосування загальних психолого-педагогічних теорій та фахових методик дошкільної освіти та характеризуються комплексністю та невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях. Загальні компетентності: ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця в загальній системі знань про природу і суспільство та в розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК3 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до прийняття ефективних рішень у професійній діяльності та відповідального ставлення до обов'язків, мотивування людей до досягнення мети. ЗК6 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології. ЗК8 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт; здатність до творчого пошуку й реалізації нових ідей, до самореалізації та результатів професійної діяльності, здатність до керування власним життям і кар'єрою, планувати й упорядковувати та соціальними проектами критично мислити. ЗК9 Здатність поважати багатоманітність і мультикультурність у суспільстві; виявляти повагу та цінувати українську національну культуру, усвідомлення національної ідентичності та здатність до творчого самовираження. Спеціальні (фахові) компетентності СК1 Здатність до формування наскрізних умінь у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку: виявляти творчість та ініціативність, керувати емоціями, висловлювати та обґрунтовувати власну думку, критично мислити, ухвалювати рішення, розв'язувати проблеми та співпрацювати в колективі. СК5 Здатність до формування у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку взаємин з оточенням (предметним, природним, соціальним). СК6 Здатність до розвитку психічно-емоційної сфери особистості дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.
--	--

	СК7 Здатність до формування елементарних логіко-математичних уявлень у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку. СК8 Здатність до навчання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку суспільно визнаних морально-етичних норм і правил поведінки. СК10 Здатність до розвитку мовлення у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку та їхньої взаємодії з однолітками та дорослими. СК11 Здатність до організації та керівництва ігрової, художньо-естетичної, пізнавально-дослідницької діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку. СК13 Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних фізичних і психічних можливостей дітей в найбільш оптимальних для них формах. СК14 Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності. СК15 Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу, зокрема з особами з особливими освітніми потребами. Компетентності, визначені закладом фахової передвищої освіти з урахуванням вимог Професійного стандарту: СК16 Здатність до індивідуального і диференційованого підходу до розвитку дітей дошкільного (раннього і передшкільного) віку з особливими потребами відповідно до їх можливостей. СК 17 Здатність ефективно використовувати інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) та електронні освітні ресурси в професійній діяльності. СК 18 Здатність визначити рівень сформованості компетентностей у здобувачів освіти відповідно до державного стандарту дошкільної освіти. Програмні результати навчання: РН1 - Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та передшкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини, та дотримання принципів інклюзивної освіти. РН2 - Планувати та організовувати освітній процес у закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії. РН3 - Встановлювати зв'язок між процесом розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до їхніх вікових особливостей. РН4 - Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина – заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізації в умовах закладу дошкільної освіти. РН6 - Формувати моральні цінності у дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку відповідно до морально-етичних норм.
--	--

	RH7 - Передбачати та оцінювати результати власної діяльності з урахуванням закономірностей освітнього процесу закладу дошкільної освіти. RH8 - Визначати концептуальні засади, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку. RH9 - Визначати завдання, зміст специфічно дитячих видів діяльності (предметно-практичної, ігрової, пізнавальної) та організовувати їх відповідно до освітніх програм, і можливостей дітей з особливими потребами. RH10 - Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку (у тому числі дітей з особливими освітніми потребами). RH12 - Здійснювати педагогічну комунікацію з іншими суб'єктами освітнього процесу закладу дошкільної освіти на засадах етики професійного спілкування та оцінювати результативність педагогічної взаємодії. RH14 - Формувати компетентності у просторі освітніх напрямів роботи закладу дошкільної освіти через організацію самостійної творчої діяльності (ігрової, художньо-естетичної) дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку. RH15 - Визначати особливості та способи організації провідної (ігрової) діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку в освітньому процесі закладів дошкільної освіти. RH16 - Володіти методиками та технологіями зони актуального та ближнього розвитку дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку різного рівня розвитку та різних освітніх потреб. RH19 - Аналізувати перспективний педагогічний досвід в системі дошкільної освіти та використовувати його в подальшій роботі з дітьми дошкільного (раннього та передшкільного) віку, у тому числі з дітьми з особливими освітніми потребами. RH20 - Забезпечувати формування наскрізних умінь особистості дитини (у тому числі і дітей з особливими освітніми потребами) в різних видах діяльності в умовах закладу дошкільної освіти. Результати навчання, визначені закладом фахової передвищої освіти з урахуванням вимог Професійного стандарту: RH21 – Планувати освітній процес та складати прогнози щодо його ефективності в закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних можливостей дітей раннього і дошкільного віку, у тому числі дітей з особливими освітніми потребами. RH22 – Впроваджувати сучасні інноваційні педагогічні технології та використовувати електронні освітні ресурси в професійній діяльності. Програма навчальної дисципліни містить 4 змістовні модулі: <i>Змістовий модуль 1. Теоретичні основи методики математичного розвитку дітей дошкільного віку.</i>
--	---

МКР №1 Змістовий модуль 2. Практичні аспекти формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. МКР №2 Змістовий модуль 3.Методичні основи формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку. МКР №3 Змістовий модуль 4.Наступність у роботі дошкільного закладу освіти, сім'ї та НУШ в розвитку математичних здібностей. МКР №4																																
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Самостійна робота</th></tr> <tr> <th>№ з/п</th><th>Вид роботи</th><th>кількість годин</th></tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td><td>Опрацювання лекційного матеріалу</td><td>8</td></tr> <tr> <td>2</td><td>Підготовка до практичних занять</td><td>5</td></tr> <tr> <td>3</td><td>Підготовка до проміжного контролю</td><td>5</td></tr> <tr> <td>4</td><td>Робота з Інтернет-ресурсами</td><td>4</td></tr> <tr> <td>5</td><td>Виконання індивідуальних завдань, проєктів</td><td>8</td></tr> <tr> <td>6</td><td>Підготовка до підсумкового контролю</td><td>30</td></tr> <tr> <td></td><td>Всього:</td><td>60</td></tr> <tr> <td>7</td><td>Із них контрольні роботи(індивідуальні завдання, проєкти):</td><td>3</td></tr> </tbody> </table>			Самостійна робота			№ з/п	Вид роботи	кількість годин	1	Опрацювання лекційного матеріалу	8	2	Підготовка до практичних занять	5	3	Підготовка до проміжного контролю	5	4	Робота з Інтернет-ресурсами	4	5	Виконання індивідуальних завдань, проєктів	8	6	Підготовка до підсумкового контролю	30		Всього:	60	7	Із них контрольні роботи(індивідуальні завдання, проєкти):	3
Самостійна робота																																
№ з/п	Вид роботи	кількість годин																														
1	Опрацювання лекційного матеріалу	8																														
2	Підготовка до практичних занять	5																														
3	Підготовка до проміжного контролю	5																														
4	Робота з Інтернет-ресурсами	4																														
5	Виконання індивідуальних завдань, проєктів	8																														
6	Підготовка до підсумкового контролю	30																														
	Всього:	60																														
7	Із них контрольні роботи(індивідуальні завдання, проєкти):	3																														
Критерії контролю та оцінювання результатів навчання																																
Семестрові завдання	Бали	Критерії оцінювання																														
Розробка практичних/ ситуаційних завдань, тестування.	5 балів (за виконання практичних/ ситуаційних завдань)	5 балів:- Завдання виконано чітко, правильно та в повному обсязі; продемонстровано високий рівень розуміння матеріалу; використано правильні методи та прийоми, всі етапи завдання виконано без помилок; робота є творчою та самостійною, показано глибоке розуміння. 4 бали: - Завдання виконано в основному правильно, але є незначні помилки або недоліки; продемонстровано хороший рівень розуміння матеріалу; робота виконана за допомогою викладача або із деякими труднощами, але загальний результат задовільний; виявлено часткове застосування творчих елементів. 3 бали:- Завдання виконано з помилками або недостатньо повно; здобувач має загальне розуміння матеріалу, але допускає помилки, що впливають на результат; виявлено труднощі в виконанні завдання, недостатньо застосовуються навички та методи; робота частково виконана правильно, але потребує доопрацювання. 2 бали : - Завдання виконано з великими помилками, або лише частково; не зовсім зрозуміла матеріал або виконала завдання некоректно; багато недоліків у виконанні																														

		завдання, часткове розуміння, але є значні прогалини. 1 бал : - Завдання не виконано або виконано неправильно; не продемонстровано розуміння матеріалу або виконано невірно. 0 балів: Завдання не виконано
самостійна робота	5 балів	виконання самостійної роботи – 5- балів (тестові завдання - 1 бал, підготування презентаційних матеріалів та рефератів- 2 бали, розробки рекомендацій та збір матеріалів- 2 бали)
Модульна контрольна робота	10	Оцінка знань з теоретичного питання має рівні від 0 до 3 балів: 3 балів – вичерпний виклад змісту питання із застосуванням аналізу та вмінням робити висновки; 2 бали – розгорнутий виклад змісту питання, але відсутні аналіз та висновки; 1 бал – характер відповіді дає підставу стверджувати, що здобувач освіти неправильно зрозумів зміст питання і тому не відповів на нього по суті, припустившись грубих помилок у змісті відповіді; 0 балів – здобувач освіти не знає правильної відповіді. Практичне завдання в модульній контрольній роботі оцінюються у 5 балів, у т. ч.: від 0 до 5 балів – за правильне формулювання методичних цілей та вибору методики розвитку математичних компетентностей; 0 до 5 балів – за вміння формулювати обґрунтовані висновки за результатами завдання.
Екзамен	40	Екзамен здійснюється в усній формі за екзаменаційними білетами, що містять два теоретичні питання й одне практичне завдання, що дає можливість здійснити оцінювання знань здобувача освіти із засвоєної дисципліни. Кожне теоретичне питання оцінюються у 10 балів за такими критеріями оцінювання: 10 балів – вичерпний виклад змісту питання із застосуванням аналізу та вмінням робити висновки; 8 балів – розгорнутий виклад змісту питання, але відсутні аналіз та висновки; 6 балів – правильний, але не досить повний виклад змісту питання; 4 балів – неповний виклад змісту питання та допущено значні помилки і неточності; 2 балів – характер відповіді дає підставу стверджувати, що здобувач освіти

		неправильно зрозумів зміст питання і тому не відповів на нього по суті, припустившись грубих помилок у змісті відповіді; 0 балів - здобувач освіти не знає правильної відповіді. Практичне завдання в екзаменаційному білеті оцінюється у 20 балів за підсумком балів: від 0 до 10 балів – за планування та вибору методики виконання завдання (залежно від кількості дій та умови завдання); від 0 до 10 балів – за вміння формулювати обґрунтовані висновки за результатами розв'язку завдання
Апеляція результату підсумкового семестрового контролю подається здобувачем освіти в письмовій формі протягом першої години після оголошення результатів. У Фаховому коледжі ЗУІ Положення про оскарження процедури оцінювання та результатів оцінювання контрольних заходів у Фаховому коледжі ЗУІ ім. Ф. Ракоці II регламентує порядок звернення та розгляду заяв здобувачів передвищої освіти.		
Інша інформація про дисципліну (технічне та програмне забезпечення дисципліни тощо)	Дисципліна "Методика формування елементарних математичних уявлень" є частиною підготовки майбутніх вихователів, педагогів дошкільних закладів. Вона охоплює теоретичні знання та практичні навички, необхідні для ефективного впровадження математичних понять у повсякденне життя дітей через гру, діяльність і взаємодію з навколишнім середовищем. Дисципліна забезпечена : -силабусом; -робочою програмою навчальної дисципліни; -методичними рекомендаціями для практичних робіт, -методичними рекомендаціями до самостійних робіт; - питаннями для самоконтролю ; -презентаційним матеріалом. Під час навчання використовуються програми для створення інтерактивних вправ, навчальних ігор та тестів, які допомагають дітям вивчати числа, форми, співвідношення та інші математичні поняття. Це можуть бути освітні програми та додатки, що дозволяють проводити заняття в інтерактивному форматі. На практичних заняттях використовуються плакати, карти, кубики, кубики для лічби, картки для завдань, пісочний годинник, вимірювальні прилади для роботи з величинами (наприклад, лінійки, мірні чашки). Використання сучасних технологій, таких як планшети чи інтерактивні дошки, для проведення занять, ігор, тестів, що стимулюють інтерес дітей до навчання. Використовуються спеціалізовані платформи для створення і використання навчальних матеріалів для дошкільників (наприклад, цифрові підручники або програмні комплекси для викладання математики). Списування під час виконання письмових контрольних видів робіт заборонено. Користуватися мобільними пристроями під	

	час проведення різних видів контролю успішності, дозволяється лише з дозволу викладача. Положення про академічну доброчесність в ЗУІ Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освіти в ЗУІ
Рекомендовані джерела (основна та допоміжна література), електронні інформаційні ресурси	Основна література 1. Методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників. Пагута Т.І., Новий світ-2000, 2023р., 300ст. 2. Perlai Rezsőné, A matematika tanításának módszertana az óvodában, Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest 3. Perlai Rezsőné, Matematikai játékok az óvodában, Nemzeti tankönyvkiadó, Budapest 1997 4. Базовий компонент дошкільної освіти (державний стандарт) затверджений від 12.01. 2021р. №33 5. Я у світі Програма розвитку дитини від народження до шести років/ О.П.Аксьонова, АМ.Аніщук, Л.В. Артемова, та ін., наук кер. О.Л. Кононко – Київ: ТОВ «МЦФЕР-Україна» 2019, - 488с. 6. Білан О.І. Програма розвитку дитини дошкільного віку «Українське дошкілля» / О.І. Білан, за заг. ред. О.В. Низковської, 2017 – 256с. 7. Калуська Л. В. Комплексна програма розвитку, навчання та виховання дітей дошкільного віку “Соняшник” / Л. В. Калуська. — Вид. 3-тє, доп.. — Тернопіль : Мандрівенць, 2023. — 210 с. 8. Програма освіти дітей раннього та дошкільного віку «Освіта і піклування / Education & Care» / В.А. Воронов, К.В. Ковальчук, Н.В. Піканова, О.Д. Рейпольська, С.О. Си,..соєва, К.Ю. Станкевич. – Київ: ФОП В.Б. Ференець, 2021. – 130 с. 9. Дитина: Освітня програма для дітей від двох до семи років / наук. кер. проекту В.О.Огнев'юк ; авт. кол.: Г.В. Беленька, О.Л.Богініч, В.М.Вертугіна, О.М. Половіна [та ін.] ; наук. ред. Г.В. Беленька ; Мін. осв. і науки України, Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. - К. : Київ. унт ім. Б. Грінченка, 2020. - 440 с. 10. Людмила Березовська Теорія та методика формування елементарних математичних уявлень у дітей дошкільного віку, Навчальний посібник, Івано-франківськ «НАІР» 2022 11. Плетеницька Л. С., Крутій К. Л. Логіко-математичний розвиток дошкільників (за програмою «Дитина в дошкільні роки»). Запоріжжя: ТОВ «ЛПКС» ЛТД, 2002. 156 с. 12. Щербакова К. Й. Методика формування елементів математики в дошкільників: Навчальний посібник. К.: Вид-во Європейського університету, 2011. 262 с. 13. Щербакова К. Й. Методика формування елементарних математичних уявлень у дошкільників. К.: Вища школа, 1996. 94 с. 14. Щербакова К. Й. Теорія і методика логіко-математичного розвитку дітей дошкільного віку: навчальний посібник. Мелітополь: Вид. буд. Мелітопольської міської друкарні, 2015. 200 с.